

Аддаць сэрца людзям

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

«Дома заўсёды было мноства літаратуры па хірургіі і ўвогуле па медыцыне. Тата дзяліўся з намі сваімі рабочымі гісторыямі, заўсёды з натхненнем і запалам разказваў пра выпадкі, калі цяжкага пацыента ўдалося выратаваць. І з самага ранняга дзяцінства я назірала за шматлікімі кансультацыямі, па якія прыходзілі блізкія і знаёмыя, а бацька ўсім імкнуўся дапамагчы. Тата марыў, каб яго дочки сталі медыкамі. Мая старэйшая сястра пайшла ў навуку, а я — у медыцыну», — разказвае наша гераіня.

З усмешкай успамінае Алена Віктараўна, як, будучы маленькай, у вёсцы ў бабулі ўдарылася ілбом аб востры крук дзвярэй. Віктар Васільевіч з мужчынскім спакоем заціснуў рану і павёз дачку ў мясцовую бальніцу, дзе хірурга не аказалася. Тады бацька ў падрыхтаванай аперацыйнай сам наклаў швы, заспакоіў. Толькі праз гады Алена зразумела, чаго каштавала бацьку, які бачыў сваё дзіця ў крыві, стрымацца і не паказаць хвалявання.

Алена і Станіслаў з бацькам Яўгенам Аляксандравічам.

Урачы, як і большасць прадстаўнікоў іншых прафесій, людзі прымхлівыя. Так, выходзячы на работу, сужэнцы ні ў якім разе не жадаюць адно аднаму спакойнага дзяжурства.

Самым складаным у прафесіі Украінец называюць штодзённыя зносіны з людзьмі, якія прыходзяць у бальніцу часам зусім не з пазітыўным настроем.

Адукацыю яна атрымлівала ў Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце, скончыла альма-матар з дыпломам урача-тэрапеўта. У Віцебскай абласной клінічнай бальніцы праходзіла інтэрнатуру, тут з 2013 года пачала пісаць свой прафесійны летапіс, як і яе муж Станіслаў — траўматолаг.

У сужэнцаў на дзіва падобныя жыццёвыя гісторыі. Так, напэўна, сышліся зоркі, што іх бацькі працавалі разам. І абое — віртуозы хірургіі. А пазнаёмілася пара ва ўніверсітэце, убачыўшы знаёмыя прозвішчы. Станіслаў таксама з дзяцінства быў уцягнуты ў медыцынскае асяроддзе і таксама выбраў прафесію ратавання людзей. Яго маці Ірына Украінец шмат гадоў аддала эпідэміялогіі, цётка Інеса Аляксандраўна працуе ў інфекцыйным аддзяленні бальніцы.

Агульны медыцынскі стаж сям'і Украінец сёння налічвае

больш за 160 гадоў. Бацька Станіслава Яўген Аляксандравіч узначалывае хірургічнае аддзяленне, сын — траўматалагічнае, Алена кіруе аддзяленнем гіпербарычнай аксігенацыі. «Наколькі складана быць з сям'ёй і на рабоце, і дома?» — пытаюся я ў гераіні. «Вялікі плюс у тым, што мы не маем дачынення да работы адно аднаго. Нашы кірункі ніяк не перасякаюцца, хіба толькі можам параіцца на конт адміністрацыйных пытанняў, вядзення дакументацыі. Кожны спецыяліст у сваёй вобласці, і гэта вельмі правільна, на маю думку», — разважае Алена Віктараўна.

Аддушынай і, вядома, вынікам шчырага кахання Алены і Станіслава сталі двое сыноў, Косця і Міша. Цяпер хлопчыкі ўжо праяўляюць інтарэс да прафесіі сваіх бацькоў, адзін з любімых заняткаў — слухаць гісторыі аб цікавых здарэннях і шчаслівых выратаваннях, а яшчэ мераць ціск бабулі. Але, прызнаецца Алена, муж бывае дома не так часта, як хацела б, — складаны графік, дзяжурствы. «Калі б я не бачыла графік свайго бацькі, не была б сама ўрачом, мяне вельмі напружвала б, што ноччу могуць

патэлефанаваць і выклікаць мужа на аперацыю. На шчасце, я ўсё разумею і прымаю», — дзеліцца жанчына. Яна змагла растлумачыць і дзецям, што прафесія, якую выбралі бацькі, патрабуе пастаяннай дапамогі людзям у незалежнасці ад часу і выхадных. І малыя гэту ісціну засвоілі выдатна: ведаюць, што пасля напружанага дня бацьку патрэбен час спакою, нават усе гадзіннікі або прадметы, якія выдаюць гукі, з пакоя трэба ўбраць. Маці Алена любіць адпачываць ад работы ў садзе, дзе падчас працы з зямлёй прыходзяць у парадак думкі і супакойваецца душа. І ў такія гадзіны Косця і Міша таксама стараюцца без патрэбы яе не турбаваць.

Самым складаным у прафесіі Украінец называюць штодзённыя зносіны з людзьмі, якія прыходзяць у бальніцу часам зусім не з пазітыўным настроем. І тыя выпадкі, калі на аперацыйным стале, на вялікі жал, перамагае смерць. Асабліва ўзрушальнай дагэтуль застаецца дзіцячая. Ад першых падобных выпадкаў Станіслаў адыходзіў тыднямі, успрымаючы кожную трагедыю як асабістую. З часам эмацыянальны фон урача-траўматалага стаў больш трывалым, але некаторыя гісторыі ўсё роўна застаюцца ў памяці надоўга.

Урачы, як і большасць прадстаўнікоў іншых прафесій, людзі прымхлівыя. Так, выходзячы на работу, сужэнцы ні ў якім разе не жадаюць адно аднаму спакойнага дзяжурства. Скажаў так — чакай дзень з незлічонай колькасцю здарэнняў. Ёсць і «сіндром парнага выпадку»: калі паступіў пацыент з невядомымі складанымі сімптомамі, з якімі разбіраецца амаль што кансіліум, праз пэўны праме-

Цяпер хлопчыкі ўжо праяўляюць інтарэс да прафесіі сваіх бацькоў, адзін з любімых заняткаў — слухаць гісторыі аб цікавых здарэннях і шчаслівых выратаваннях, а яшчэ мераць ціск бабулі.

жак часу зноў паступіць такі ж пацыент, з вялікай верагоднасцю — з той жа хваробай.

Па слядах бацькоў цяпер «кансультацыі дома», здараецца, праводзяць Станіслаў і Алена. Выбудоўваць асабістыя графікі, абмяжоўваючыся рабочым графікам, пара не хоча і не збіраецца. «І сябрам, і знаёмым мы стараемся аказаць дапамогу ў любы час. Мы давалі клятву, гэта наша жыццё. Напэўна, язык не павернецца сказаць: «Прабач, сёння ў мяне выхадны». Часта да мяне звяртаюцца з хваробамі дзяцей, бо не заўсёды назначанае лячэнне правільнае, таму адмовіць нельга», — разказвае Алена Віктараўна.

У вольны час, якога ў сям'і не зусім шмат, яны стараюцца займацца актыўным адпачынкам: ездзіць на экскурсіі, катацца разам на веласіпедрах, адпачываць на возеры. Станіслаў доўгі час захапляецца рэстаўрацыяй старой мэблі і разьбой па дрэве, творы мастацтва главы сямейства — вытанчаныя палічкі, шафы, разьбяныя лаўкі — упрыгожваюць інтэр'ер лазні і дома.

На ўсе святы вялікая сям'я Украінец збіраецца разам, гэта абавязковая і нязменная традыцыя. Асабліва важным днём для Алены, Станіслава і Яўгена Аляксандравіча, вядома, з'яўляецца Дзень медыка. «У сувязі з тым, што свята прыходзіцца на лета, мы выбіраем адпачынак на свежым паветры. Віншваем калег, усе сябры нашай сям'і дасылаюць нам віншаванні, як на дзень нараджэння. Гэта свята для нашай дынастыі мае вялікае значэнне», — дзеліцца Алена. Цікава, што Станіслаў нарадзіўся 20 мая, у Дзень траўматалага, таму сужэнцы традыцыйна адзначаюць двойное свята.

Алена Віктараўна і Станіслаў Яўгенавіч разам 16 гадоў, 13 з іх — у шлюбе. Сакрэт сямейнага шчасця, кажа гераіня, заключаецца ва ўзаемаразуменні. «Важна разумець і чуць адно аднаго, — удакладняе яна. — Адчуваць настрой і перажыванні без слоў. Сакрэт шчасця яшчэ і ва ўзаемапавазе, каханні і клопце».

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота БелТА
і з архіва сям'і Украінец.

Толькі лічбы

КОЛЬКІ ВЯСЕЛЛЯЎ І КОЛЬКІ РАЗВОДАЎ?

Жнівень і верасень — самыя папулярныя месяцы для правядзення вяселляў. А сёлета бум шлюбавых прыпаяў на дзень трох васьмёрак — 08.08.2024. Часта казкі завяршаюцца вяселлем. У жыцці ж усё толькі пачынаецца пасля штампа ў пашпарце. І, як сведчыць афіцыйная статыстыка, далёка не ва ўсіх атрымліваецца захаваць сям'ю.

У мінулым годзе ў нашай краіне было зарэгістравана 56 044 шлюбы, з іх сярод гараджан — 48 224, вяскоўцаў — 7820. Сярэдні ўзрост жаніхоў склаў 28,8 года, а нявест — 26,5. Упершыню ўзялі шлюб 34 992 жанчыны і 36 933 мужчыны. Спецыялісты Нацыянальнага статыстычнага камітэта вывелі агульны каэфіцыент шлюбнасці (на 1000 чалавек насельніцтва) — гэта 6,1, але сярод жыхароў гарадоў ён вышэйшы — 6,7, у вяскоўцаў — 4,0.

Вельмі цікавая статыстыка міжнародных шлюбавых. Замуж за беларускіх мужчын выйшлі 991 грамадзянка Расіі, 152 — Украіны, 38 — Казахстана, 26 — Літвы і 21 грамадзянка Латвіі. Беларускія жанчыны ўзялі шлюб з 992 грамадзянамі Расіі, 116 — Украіны, 87 — Літвы, 73 — Турцыі і з 60 грамадзянамі Туркменістана. Такім чынам, грамадзяне Расіі, Украіны і Літвы папулярныя як шлюбныя партнёры і ў мужчын, і ў жанчын Беларусі. Цікава, што ніводны беларускі мужчына не ажаніўся з грамадзянкай Турцыі і Туркменістана, у той час як прыкметная колькасць нашых жанчын выбрала сабе ў якасці спадарожніка жыцця грамадзян менавіта з гэтых краін. Але важна разумець, што тут акцэнтуюцца ўвага менавіта на грамадзянстве, а не на нацыянальнасці чалавека. Прасцей кажучы, грамадзянкай Казахстана можа быць хоць казашка, хоць беларуска.

У той жа час распаліся 33 962 ячэйкі грамадства, сярод якіх 29 392 — сем'і гарадскіх жыхароў, 4570 — сем'і жыхароў сельскай мясцовасці. Агульны каэфіцыент разведзенасці — 3,7, у гараджан ён вышэйшы — 4,1, у вяскоўцаў — 2,3.

Дарэчы, у нашай краіне за апошнія гады склалася практыка заключэння шлюбных дагавораў. Прыкладна 4,5 тысячы сем'яў, якія знаходзяцца ў шлюбе, і пар, якія збіраюцца зарэгістраваць новую ячэйку грамадства, афармляюць такі дакумент. У выпадку скасавання шлюбу ён дапамагае цывілізавана ўрэгуляваць парадак выхавання і ўтрымання дзяцей, а таксама маёмасныя пытанні.

Разводзяцца не толькі маладыя сем'і, але і сем'і з вялікім стажам сумеснага жыцця.

Працягласць шлюбу (гадоў)	Усяго разводаў	У % ад агульнай колькасці разводаў
Да 1 года	1 083	3,2
1–4	8 478	25,0
5–9	8 868	26,1
10–14	6 301	18,6
15–19	3 971	11,7
20 і больш	5 261	15,5

Як правіла, дзеці перажываюць развод бацькоў значна цяжэй, чым самі дарослыя. Паводле звестак Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у судносінах з агульнай колькасцю разводаў распаліся: 41,1 % сем'яў, у якіх не было дзяцей, 36,9 % сем'яў з адным дзіцем і 21,9 % з двума і больш дзецьмі.

Маргарыта ДРАЗДОВА.